

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1932 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till dels förordning med vissa bestämmelser angående film dels förordning med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning ävensom av en i ämnet väckt motion.

Genom en den 29 februari 1932 till riksdagen avlämnad proposition, nr 147, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden, begärt riksdagens yttrande över följande förslag till dels förordning med vissa bestämmelser angående film dels förordning med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning.

1) Förordning
med vissa bestämmelser angående film.

1 KAP.

Om förordningens tillämplighetsområde m. m.

1 §.

1. Med film förstås i denna förordning lättantändligt ämne, som innehåller nitrocellulosa och som avses antingen till upptagning och förevisning av biografbilder (*biografilm*) eller till röntgenfotografering och i samband därmed stående verksamhet (*röntgenfilm*).

2. Vad i denna förordning stadgas skall äga tillämpning jämväl å filmavfall och kasserad film; dock må för innehav, förvaring och handhavande härav, i stället för föreskrifterna i 2 kap., i tillämpliga delar lända till efter rättelse de i 4 kap. förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor meddelade bestämmelser för explosiv vara av första klass.

3. I fråga om film, som innehaves till en myckenhet om högst 5 kilogram, äga föreskrifterna i 2 kap. med undantag av 16 § ej tillämpning.

4. Föreskrifterna i 3 kap. äga ej tillämpning å oexponerad film.

5. Angående innehav, förvaring och handhavande av biografilm i samband med förevisning av biografbilder gäller, där ej fråga är om förevisning, som i 19 § 1 mom. avses, vad därom särskilt är stadgat.

6. Uppstår fråga, huruvida viss vara är att hänföra under förordningens föreskrifter, åligger det kommerskollegium att, efter sprängämnesinspektionens hörande, härom meddela föreskrift.

2 §.

1. Med *brandsäker* byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattenbesprutning har betryggande hållfasthet och åtminstone samma motståndsförmåga som vägg av bränt murtegel av för olika ändamål erforderlig tjocklek, dock minst 10 centimeter, och som vilar på underbyggnad av ur brandskyddssynpunkt likvärdig beskaffenhet.

Med *brandhårdig* byggnadsdel förstås sådan icke brandsäker byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattenbesprutning har åtminstone samma motståndsförmåga som plankvägg med spräckpanel, rörning och puts på båda sidor. Rörning och puts eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnes *brandhårdig beklädnad*.

Med *flamskyddad* byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel av trä eller annat brännbart material, som vid brand är skyddad mot antändning och eldens spridning utefter ytan under åtminstone lika lång tid som plankvägg, beklädd på båda sidor med 4 millimeters asbestcementplattor av betryggande beskaffenhet. Plattor av nyssnämnda material, tjocklek och beskaffenhet eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnas *flamskyddande beklädnad*.

Det åligger statens provningsanstalt att efter framställning och behövlig provning avgöra, huruvida byggnadsdel motsvarar ovan angivna fordringar.

2. Med *sluss* förstås ett med dörrar försett utrymme, beläget i utrymningsväg och avsett att hindra röks och elds framträngande. Dörrarna skola vara åtminstone brandhårdiga samt utåtgående från slussen räknat.

2 KAP.

Om innehav, förvaring och handhavande.

1. Allmänna bestämmelser.

3 §.

1. För innehav av film erfordras, där myckenheten överstiger 5 men ej 45 kilogram (*mindre förråd*), anmälan eller, där myckenheten överstiger 45 kilogram (*större förråd*), tillstånd på sätt nedan i denna förordning närmare föreskrives. Större förråd må innehålla högst 30,000 kilogram.

2. Anordnas i samband med innehav av biograffilm särskild lokal, där filmen undergår viss behandling, såsom framkallning, torkning och skarvning, eller där färdigställande i övrigt av filmen för förevisning, såsom granskning och revidering, äger rum, benämnas sådan lokal jämte apparatrum, rum, där filmen expedieras, och förvaringslokalen för filmen *filmlaboratorium* eller *filmbyrå*.

3. Avdelning inom sjukvårdsanstalt, där röntgenfilm innehaves och där fotografering medelst sådan äger rum samt filmen undergår viss behandling, såsom framkallning och torkning, eller granskning, benämnas jämte förvaringslokalen för filmen *röntgenavdelning*.

4. Inom fastighet, där större myckenhet film än 15 kilogram innehaves, må ej förefinnas eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag med mindre härav betingade särskilda säkerhetsanordningar vidtagas.

4 §.

1. Anmälan om innehav av mindre förråd film göres hos polismyndigheten i den ort, där filmen är avsedd att innehavas, och å plats, där brandstadgan gäller, jämväl till brandchefen. Är fråga om innehav av röntgenfilm inom sjukvårdsanstalt, skall anmälan göras även hos medicinalstyrelsen. I anmälan skola uppgivas:

- a) stället för innehavet;
- b) den myckenhet, som är avsedd att innehavas; samt
- c) tiden för innehavet.

2. Mindre förråd skall förvaras i skåp eller låda, utfört av ek om minst 25 millimeters tjocklek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material. Skåpet eller lådan må ej placeras i boningsrum och skall hållas stängt, då film ej inlägges eller uttages.

5 §.

1. Ansökan om tillstånd att innehava större förråd film göres, då fråga är om röntgenfilm inom sjukvårdsanstalt, hos medicinalstyrelsen, och eljest hos länsstyrelsen. I ansökningen skola uppgivas:

- a) stället för förrådets anordnande;
- b) den största myckenhet film sökanden önskar på en gång innehava; samt
- c) beskaffenheten till material och konstruktion av den byggnad, däri filmen skall förvaras, anordningar för uppvärmning, belysning och ventilation av lokaler, som avses för filmens förvaring, samt de skyddsanordningar, som äro avsedda att vidtagas.

Vid ansökningen skola i två exemplar fogas ritningar jämte beskrivning och situationsplan, utvisande byggnadens läge.

2. Över ansökningen skall yttrande inhämtas från polismyndigheten i orten och å plats, där brandstadgan gäller, jämväl från brandchefen. Är fråga om innehav av mer än 3,000 kilogram, skall yttrande inhämtas även från sprängämnesinspektionen. Där tillstånd lämnas, skall detta innefatta bestämmelser om samtliga de förhållanden, som enligt vad i denna förordning är stadgat skola vara i ansökningen uppgivna, ävensom de särskilda villkor och föreskrifter den myndighet, som beviljar tillståndet, kan finna nödigt i övrigt meddela.

Ena exemplaret av ingivna ritningar, sådana de blivit godkända, skall försett med påskrift om godkännandet bifogas tillståndsbeviset och det andra exemplaret förvaras hos den myndighet, som beviljat tillståndet.

3. Lokal, som anordnas för förvaring av större förråd, må ej tagas i bruk förrän den myndighet, som beviljat tillstånd till innehav av film, efter av densamma föranstaltad besiktning godkänt lokalen. Vid besiktningen skola polismyndigheten i orten och å plats, där brandstadgan gäller, jämväl brandchefen vara företrädde. Är fråga om större myckenhet än 3,000 kilogram skall vid besiktningen även sprängämnesinspektionen, där så anses erforderligt, vara företrädd.

Kostnaden för besiktningen gäldas av förrådets innehavare med belopp, som bestämmes av den i 1 mom. omnämnda myndighet.

6 §.

1. Större förråd må, så framt myckenheten ej överstiger 150 kilogram, anordnas under iakttagande:

- a) att från vind eller våning, där förvaringslokalen är belägen, och från överliggande våningar till bottenplanet leda minst två av varandra oberoende utrymningsvägar;

b) att förvaringslokalen, vartill boningsrum ej må användas, på ett mot röks och elds spridning betryggande sätt avskiljes från sådant rum; skolandet på dylikt sätt jämväl kanaler från andra utrymmen i byggnaden avskiljas från förvaringslokalen;

c) att väggar och tak i förvaringslokalen äro åtminstone brandhårdigt beklädda samt att dit ledande dörr är inåtgående, självstängande och åtminstone brandhårdig;

d) att filmen förvaras i brandhårdiga skåp av typ, som statens provningsanstalt godkänt; skolandet varje skåp förses med självständig utluftningskanal, vilken skall vara åtminstone brandhårdig och utmynna i det fria på sådant sätt, att fara för röks och elds inträngande i annan del av byggnaden ej uppkommer; samt

e) att skåpet hålles låst, då film ej inlägges eller uttages.

Förråd, som i första stycket sägs, må ej inrymmas i källare.

2. Inrättas förråd, som i 1 mom. avses, i sådan byggnad inom sjukvårdsanstalt, som är avsedd för vård av sjuka, skall utöver vad i 1 mom. stadgats iakttagas, att förvaringslokalen förses med golv av ek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material och åtminstone brandhårdig sluss.

7 §.

1. I byggnad, där ytterväggar, bärande konstruktioner, mellanbottnar och trappor äro brandsäkra (*brandsäker byggnad*), må i särskilda lagerrum, beskaffade på sätt i 2 mom. sägs, större förråd, så framt myckenheten ej överstiger 3,000 kilogram, inrättas inom byggnadens högsta del antingen i vindsvåning eller, där inredd vind ej finnes, översta våning under iakttagande:

a) att från det våningsplan, dit lagerrum förläggas, till bottenplanet leda minst två av varandra oberoende trappor, av vilka den ena må kunna vara en utvändig järntrappa; skolandet inom byggnaden belägna trappor förläggas till trapphus;

b) att lagerrum med hänsyn till byggnadens utrymning förläggas lämpligt i förhållande till trapporna;

c) att boningsrum ej finnes i det våningsplan, vartill förrådet förläggas, med mindre rummet och dess utrymningsväg äro på ett mot röks och elds inträngande betryggande sätt avskilda från lagerrum och dess utrymningsväg;

d) att kanaler från andra utrymmen i byggnaden skola vara på ett mot röks och elds spridning betryggande sätt avskilda från lagerrum; samt

e) att i varje lagerrum förvaras högst 1,500 kilogram film.

2. I fråga om beskaffenheten av lagerrum, som i 1 mom. avses, skall iakttagas:

a) att lagerrums väggar, tak, golv och till sprängventil ledande trumma skola vara brandsäkra med motståndsförmåga mot inre övertryck av 1,000 kilogram för varje kvadratmeter;

b) att lagerrum förses med en genom yttertaket minst en meter över taknocken och i övrigt till höjd i lämpligt förhållande till närbelägna bygg-

nader självständigt uppdragen trumma med en genomskärningsarea av minst 0.3 kvadratmeter, vilken trumma skall upptill snett avskäras och täckas med en såsom sprängventil avsedd galvaniserad plåt eller med trådglas eller annat glas med samma motståndskraft; skolande plåten eller glaset fästas med kitt;

c) att den i punkterna a) och b) omnämnda trumman förses med två rost (gnistgaller) av plattjärn om 5 millimeters tjocklek och 50 millimeters bredd, fästade på ett inbördes fritt avstånd från varandra av 20 millimeter; skolande rosten anbringas på ett avstånd av minst 2 meter från varandra och så att plattjärnen i det övre gallret sitta vinkelrätt mot järnen i det nedre gallret;

d) att trumman inom minst 25 centimeter, räknat från dess insida, brandsäkert skiljes från trävirke;

e) att för lagerrummets ventilation anordnas dels en med galler försedd öppning mellan rosten i trumman dels ett direkt från det fria på brandsäkert sätt draget, med galler försett friskluftsintag;

f) att lagerrum förses med sluss, vars väggar, tak och golv skola vara brandsäkra;

g) att sluss ej anordnas gemensamt för två eller flera lagerrum; samt

h) att med undantag av sprängventilen fönster ej må förekomma.

8 §.

Under förutsättning att särskilt gynnsamma omständigheter föreligga beträffande brandsäker byggnads läge och höjd i förhållande till andra byggnader samt lagerrums läge i förhållande till byggnadens utrymningsvägar, må inom sådan byggnads högsta del antingen i vindsvåning eller, där inredd vind ej finnes, översta våning inrättas större förråd till en myckenhet av högst 6,000 kilogram på de i 7 § angivna villkor under iakttagande därjämte:

a) att i byggnaden ej må inrymmas annat boningsrum än för fastighetens portvakt och värmeledningsskötare; samt

b) att varje lagerrum förses med på betryggande sätt utförd automatisk sprinkleranläggning för begjutning med vatten.

9 §.

1. Större förråd till en myckenhet överstigande 3,000 kilogram skall inrättas i brandsäker byggnad; och skall, där ej fall föreligger, varom i 8 § förmåles, därvid iakttagas:

a) att byggnaden förlägges på ett fritt avstånd av minst 9 meter från annan byggnad och så att den ej kan medföra särskild fara för omgivningen; ägande dock den myndighet, som meddelar tillstånd till innehav av film, att efter sprängämnesinspektionens hörande medgiva undantag från nämnda avståndsbestämmelse;

b) att byggnaden avses uteslutande för förvaring av film eller för film-laboratorium eller filmbyrå eller röntgenavdelning;

c) att rum, där eldstad anordnas, skall vara brandsäkert avskilt från byggnaden i övrigt;

- d) att i byggnaden ej finnes boningsrum;
- e) att ovanför våning, däri lagerrum anordnas, ej finnes arbetsrum;
- f) att byggnaden i dess helhet skall vara försedd med på betryggande sätt utförd automatisk sprinkleranläggning för begjutning med vatten;
- g) att filmen förvaras i särskilda lagerrum så beskaffade, som i 7 § 2 mom. sägs; samt

h) att i varje lagerrum förvaras högst 1,500 kilogram film.

2. Inrättas förråd, som i 1 mom. avses, i byggnad inom sjukvårdsanstalt, må byggnaden, där så erfordras, genom särskild gång, som skall försees med åtminstone brandhårdiga dörrar, kunna i en våning förbindas med byggnad, där sjuka vårdas, dock må sådan förbindelsegång ej förläggas i jämnhöjd med lagerrum eller högre än sådant.

10 §.

1. Uppvärmning av lokal, där film förvaras eller handhaves, må försiggå endast medelst värmeanordning för varmvatten eller elektriska radiatorer av typ, som kommerskollegium godkänt.

För uppvärmning erforderliga radiatorer och element ävensom till desamma ledande rör skola så skyddas, att film icke kan läggas på eller invid desamma. Ovanför radiatorer eller element eller på närmare avstånd än 25 centimeter vid sidan av sådana må ej anbringas hylla för uppläggande av film. För elektriska radiatorer erforderliga ledningar skola anordnas på sätt i 11 § stadgas om ledningar för elektrisk belysning.

2. Till förhindrande av att film utsättes för påverkan av solen eller annan värmekälla skola lämpliga anordningar vidtagas.

11 §.

1. Så framt i lokal, där film förvaras eller handhaves, artificiell belysning förekommer, skola därför användas elektriska glödlampor. Dessa skola vara försedda med skyddskupor.

2. Strömbrytare, smältsäkringar, motstånd och andra elektriska apparater skola placeras utanför lokalen eller så utföras och anbringas att de icke kunna föranleda antändning av film.

3. Motor skall vara kapslad.

4. I lagerrum och andra förvaringslokaler skola de elektriska ledningarna vara fast förlagda och utförda såsom armerade gummiblyledningarna eller in-dragna i rör.

5. I andra lokaler än som i 4 mom. avses böra lampor, motorer och värmeapparater med tillhörande ledningar, såvitt möjligt, fast anbringas. Rörliga anordningar skola vara så utförda, att de erbjuda nödig säkerhet.

6. I övrigt skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse de allmänna föreskrifter beträffande elektriska anläggningars utförande, som äro eller var-da meddelade.

12 §.

Utrymningsväg från lokal, där film förvaras eller handhaves, skall hållas lätt tillgänglig och fri från brännbara eller belamrande föremål.

13 §.

Tobaksrökning och användandet av tändstickor eller eld i annan form vare förbjudna inom lokal, där film förvaras eller handhaves, varom anslag skola på lätt i ögonen fallande sätt anbringas på yttersidan av dörren till lokalen och andra lämpliga ställen i eller invid lokalen.

14 §.

Pyttssprutor eller hinkar, ständigt fyllda med vatten, eller kemiska eld-släckningsapparater av typ, som statens provningsanstalt godkänt för ändamålet, skola till erforderligt antal placeras på lämpliga platser i eller utanför lokal, där film förvaras eller handhaves; skolande sådan plats utmärkas med ordet Brandredskap.

15 §.

I fråga om förvaringslokal för större förråd skola, utöver vad ovan stadgas, iakttagas:

a) att i sådan lokal ej må förefinnas andra varor än film och därför erforderligt emballage;

b) att å ytterdörren finnes anslag angående den största myckenhet film, som på en gång må förvaras i lokalen;

c) att, så framt brandkår finnes, anslag om närmaste brandskåp eller om annat sätt för brandkårens tillkallande uppsättes på lämplig plats i eller invid lokalen; samt

d) att dörr till lagerrum hålles stängd, då film ej inlägges eller uttages.

16 §.

Film, som är exponerad, skall under förvaring vara inlagd, biograffilm i askar av trä eller tjock papp och röntgenfilm i kuvert.

2. Särskilda bestämmelser för filmlaboratorium och filmbyrå.

17 §.

1. Ansökan om tillstånd att innehava film i filmlaboratorium eller filmbyrå skall, utöver vad i 5 § 1 mom. stadgas, innehålla uppgift angående

a) den största myckenhet film sökanden dagligen ämnar behandla eller på annat sätt handhava och hur mycket som därvid avses att samtidigt förefinnas i varje arbetslokal; samt

b) det antal personer, som samtidigt kommer att sysselsättas i en var av de särskilda arbetslokalerna.

2. Vad i 5 § 3 mom. stadgas om godkännande av lokal för förvaring av film äger tillämpning jämväl å annan lokal inom filmlaboratorium och filmbyrå.

3. I lokal inom filmlaboratorium eller filmbyrå, där film undergår behandling eller på annat sätt handhaves, skola, där ej annat föranledes av stadgandena i 4 mom., väggar och tak vara åtminstone brandhärdigt beklädda. Dörr från sådan lokal skall vara självstängande, utåtgående och åtminstone brandhärdig.

4. Filmlaboratorium eller filmbyrå, där större myckenhet film än 150 kilogram förekommer, skall brandsäkert avskiljas från byggnaden i övrigt, dock må dörrarna göras allenast brandhärdiga. Lokal, där film expedieras (filmpackningsrum), skall brandsäkert avskiljas från övriga lokaler inom filmlaboratoriet eller filmbyrån.

5. Biograffilm må ej för behandling eller annat handhavande intagas i andra än för det ifrågavarande ändamålet särskilt anordnade lokaler.

18 §.

1. I lokal, där biograffilm undergår granskning eller revidering (filmsyningsrum), må samtidigt ej mer än 3 personer sysselsättas.

2. I filmsyningsrum må på en gång ej förefinnas mer än 45 kilogram film. Anslag härom skall målas å yttre sidan av dörren, exempelvis med orden: Filmsyningsrum för högst 45 kilogram film.

3. Vid varje arbetsplats i filmsyningsrum skall för uppsamlande av filmavfall finnas en tät behållare.

4. Vid arbetstidens slut varje dag skall i filmsyningsrum befintlig film överföras till den för filmens förvaring avsedda lokal, dock må, därest det erfordras att efter arbetets slut för dagen film förvaras i filmsyningsrummet, sådant undantagsvis äga rum under iakttagande, att rummet hålles låst och filmen förvaras i skåp eller behållare av ek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material.

19 §.

1. Förevisning av film i filmlaboratorium eller filmbyrå må äga rum endast i särskilt anordnat apparatrum.

2. Inom apparatrum må samtidigt förefinnas högst 30 kilogram film, varom anslag skall målas å yttre sidan av dörren.

Den film, som ej är insatt i projektionsapparaten och ej heller undergår omspolning, skall förvaras inlagd i låda av ek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material. Lådan skall vara anordnad med fack för varje filmrulle och varje fack för sig försett med tättslutande och självstängande lock.

3. Projektionsapparat skall vara försedd med brandkassetter av betryggande konstruktion.

20 §.

I filmpackningsrum må icke samtidigt förefinnas större myckenhet film än som i varje särskilt fall skall expedieras. Å yttre sidan av dörren skall målas anslag, exempelvis med orden: Filmpackningsrum; införande av film endast för expediering.

3. Särskilda bestämmelser för röntgenavdelning och sjukvårdslokaler.**21 §.**

1. I lokal inom röntgenavdelning, där fotografering äger rum, skola väggar och tak hava åtminstone flamskyddande beklädnad och i lokal, där film undergår viss behandling, såsom framkallning och torkning, eller granskning, skola väggar och tak vara åtminstone brandhårdigt beklädda.

2. Dörrar och luckor, som från andra delar av byggnaden leda till lokal, som i 1 mom. avses, må ej vara försedda med glasfyllning utan skola vara hela samt självstängande och i fals tätt slutande, dock må i dörr eller lucka, där så erfordras, anbringas trådglas och dörr till lokal, som användes för fotografering, godkännas, även om den icke är självstängande och tättslutande i fals. Dörr skall, från röntgenavdelningen räknat, vara inåtgående.

3. Vad i 5 § 3 mom. stadgas om godkännande av lokal för förvaring av film äger tillämpning jämväl å annan lokal inom röntgenavdelning.

4. I röntgenavdelning må utan hinder av vad i 10 § 1 mom. stadgas ånga användas för uppvärmning av lokal, som användes för fotografering.

22 §.

I fråga om den största myckenhet röntgenfilm, som samtidigt må förefinnas i lokal, varom nedan under punkterna a) — d) förmåles, skall iakttagas:

a) att i lokal, som användes för fotografering, endast film, som är insluten i kassett eller specialförpackning, må förekomma, dock högst 10 kilogram, jämte ytterligare 2 kilogram, som skola förvaras i låda av ek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material;

b) att i lokal, som användes för framkallning eller torkning, endast röntgenfilm, som för tillfället undergår behandling, må förefinnas;

c) att i lokal, där film undergår granskning, må förefinnas endast den myckenhet, som är oundgängligen nödvändig; samt

d) att i lokal, avsedd för vård av sjuka, må förekomma film endast under tid, då läkarrond pågår å den avdelning, lokalen tillhör, och till den myckenhet, som är oundgängligen nödvändig för vård av där vid tillfället inlagda patienter; skolande filmen efter läkarrondens avslutande överföras till den för filmens förvaring avsedda lokal, dock må en myckenhet ej överstigande 2 kilogram tillfälligtvis förvaras i bilokaler till vårdavdelningar under iakttagande, att filmen förvaras i låst skåp eller låda av ek eller annat mot elds inverkan likvärdigt material.

23 §.

1. Torkning av röntgenfilm må ej försiggå vid högre temperatur än 40 grader Celsius. Värmekälla, som användes vid torkningen, skall vara så skyddad, att filmen icke kan komma i beröring med densamma.

2. Filmgranskning skall så utföras, att filmen icke kan uppvärmas till sådan temperatur, att den antändes.

3. Det i 13 § stadgade förbud utgör ej hinder för användande av eld, som inom sjukvårdsanstalt erfordras för sjukvård.

3 KAP.

Om transport.

24 §.

1. Film skall under transport vara förpackad i starka, täta lådor eller andra kärl av trä, försedda med tättslutande och väl fästade lock, eller i hållbara kartonger av papp, dock må sistnämnda förpackningssätt ej användas vid transport med allmänna posten, där varans vikt överstiger 0.5 kilogram. Filmavfall och kasserad film må kunna förpackas även i starka, täta omslag eller säckar av rålinne eller juteväv; skolande vid transport av filmavfall och kasserad film, där täckt fordon ej användes, varan övertäckas med presenning eller dylikt.

Jämväl annat betryggande förpackningssätt må användas, därest kommerskollegium, efter sprängämnesinspektionens hörande, det medgiver.

2. Å varje kolli skall genom anbringande av färgad etikett eller annorledes på lätt i ögonen fallande sätt angivas innehållet, då det utgöres av filmavfall eller kasserad film medelst ordet Filmavfall och eljest medelst ordet Film med tillägg i båda fallen av ordet Eldfarligt, varjämte avsändarens namn bör angivas å emballaget.

3. Vikten av varje kolli må ej överstiga 50 kilogram, där ej innehållet utgöres av filmavfall eller kasserad film.

25 §.

Kolli må under transport ej placeras i omedelbar närhet av värmeanordning eller inom vagnar eller andra fordon eller luftfartyg, som användas i regelbunden persontrafik, på sådant sätt att utgången spärras, därest filmen fattar eld.

26 §.

Utöver vad i 24 och 25 §§ är stadgat gäller i fråga om transport med allmänna posten vad allmän poststadga och vederbörande taxa i sådant avseende innehålla.

27 §.

1. Å järnväg må film ej befordras annat än i slutna vagnar.

Stycke- och godsändningar med filmavfall må befordras endast såsom fraktgod.

2. I fraktsedel (expressgodssedel) skall varans beskaffenhet angivas, då den utgöres av filmavfall eller kasserad film, medelst ordet Filmavfall och eljest medelst ordet Film med tillägg i båda fallen av ordet Eldfarligt; båda orden med rött eller understrukna med rött.

3. Utöver vad i denna paragraf samt 24 och 25 §§ är stadgat skall i fråga om transport å järnväg lända till efterrättelse vad järnvägstrafikstadgan och vederbörande taxa i sådant avseende kunna innehålla.

4. I trafik till och från länder, som anslutit sig till internationella fördraget angående godsbe- fördring å järnväg, gälla de föreskrifter, som finnas meddelade i fördraget.

28 §.

Fraktsedel vid försändning sjöledes skall upptaga försända kollin till antal, art och innehåll ävensom till brutto- och nettovikt. Innehållet skall, då det utgöres av filmavfall eller kasserad film, angivas medelst ordet Filmavfall och eljest medelst ordet Film med tillägg i båda fallen av ordet Eldfarligt; båda orden med rött eller understrukna med rött. Avsändaren skall på fraktsedeln avgiva försäkran om att kollis märkning riktigt angiver innehållet samt att förpackning skett i enlighet med gällande föreskrifter. Fraktsedeln må ej upptaga andra varor än film.

4 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

29 §.

1. Beträdes någon, utan att vara därtill berättigad, med att innehava film till större myckenhet än som enligt 3 § 1 mom. må innehavas utan tillstånd eller anmälan eller innehar någon, som erhållit tillstånd till eller gjort anmälan om innehav av film, större myckenhet därav än vartill tillståndet eller anmälan berättigar, eller innehar någon film i annan ordning eller på annat sätt än tillståndsbeviset angiver eller söker någon att få film transporterad genom oriktiga uppgifter eller utan anmälan om godsets beskaffenhet, straffes med dagsböter, dock ej under fem.

2. Bryter någon i annat fall än i 1 mom. sägs mot vad i 2 kap. är föreskrivet eller mot särskild föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av bestämmelserna i samma kap. må hava meddelats, eller bryter avsändare anordnades än i 1 mom. sägs mot vad i 3 kap. är föreskrivet om transport av film eller mot de föreskrifter, som vederbörande myndighet på grund av bestämmelserna i samma kap. må hava meddelat, straffes med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

30 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

Där efter allmän lag följer ansvar å förseelse, som eljest skolat falla under denna förordnings ansvarsbestämmelser, äga samma bestämmelser ej tillämpning.

31 §.

Åtal för överträdelse av föreskrifterna i denna förordning anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

32 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

1. Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1933.
2. I fall, då enligt denna förordning tillstånd erfordras för innehav av viss myckenhet film, åligger det den, som vid förordningens ikraftträdande innehar dylik myckenhet och vill därmed fortsätta, att inom tre månader efter förordningens ikraftträdande ingiva ansökning därom enligt föreskrifterna i denna förordning.
3. Vad i 2 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fall, då enligt denna förordning anmälan erfordras för innehav av viss myckenhet film.
4. Byggnad, avsedd för mer än 3,000 kilogram film och som tillkommit före förordningens ikraftträdande, undantages från tillämpning av den i 9 § 1 mom. punkten a) meddelade avståndsbestämmelse.
5. I fråga om de vid förordningens ikraftträdande redan befintliga byggnader, lagerrum och andra lokaler må med genomförandet av de anordningar, som kunna föranledas av bestämmelserna i 6—11 §§, 17 § 3 och 4 mom. samt 21 § 1 och 2 mom. anstå högst tre år efter förordningens ikraftträdande, och må beträffande nämnda byggnader och lokaler den myndighet, som äger bevilja tillstånd till innehav av film, att i undantagsfall, när synnerliga skäl föreligga, medgiva eftergift från denna förordnings föreskrifter, så framt genom eftergiften påtaglig fara för människoliv icke uppstår.

2) Förordning

med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning.

1 KAP.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

1. Med biograf förstås i denna förordning lokal, som användes för offentlig föreläsning av biografbilder med begagnande av lättantändlig film, innehållande nitrocellulosa.
2. Är lokal, varom i 1 mom. förmäles, inrättad jämväl för annat ändamål än där sägs, skola härför erforderliga utrymmen och anordningar, i den mån de ej användas för biografverksamheten, vara undantagna från stadgandena i denna förordning.
3. Anordnas föreläsning, som i 1 mom. avses, i tält eller i samband med statsunderstödd föreläsnings- eller upplysningsverksamhet och förekommer därvid endast för nämnda verksamhet avsedd film, skola, oaktat föreläsningen är offentlig, föreskrifterna i 2 kap. icke äga tillämpning utan i stället föreskrifterna i 3 kap. i tillämpliga delar lända till efterrättelse.
4. Om filmföreläsning i filmlaboratorium eller filmbyrå gäller vad därom är särskilt stadgat.

2 §.

1. Med *brandsäker* byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattenbesprutning har betryggande hållfasthet och åtminstone samma motståndsförmåga som vägg av bränt murtegel av för olika ändamål erforderlig tjocklek, dock minst 10 centimeter, och som vilar på underbyggnad av ur brandskyddssynpunkt likvärdig beskaffenhet.

Med *brandhärdig* byggnadsdel förstås sådan icke brandsäker byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattenbesprutning har åtminstone samma motståndsförmåga som plankvägg med spräckpanel, rörning och puts på båda sidor. Rörning och puts eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnes *brandhärdig beklädnad*.

Med *flamskyddad* byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel av trä eller annat brännbart material, som vid brand är skyddad mot antändning och eldens spridning utesluten ytan under åtminstone lika lång tid som plankvägg, beklädd på båda sidor med 4 millimeters asbestcementplattor av betryggande beskaffenhet. Plattor av nyssnämnda material, tjocklek och beskaffenhet eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnes *flamskyddande beklädnad*.

2. Det åligger statens provningsanstalt att efter framställning och behövlig provning avgöra, huruvida byggnadsdel motsvarar ovan angivna fordringar.

2 KAP.

Om biografier och offentlig filmföreläsning.

A) Tillstånd till uppförande eller inredande av biograf (byggnadslov).

3 §.

1. Vill någon uppföra eller inreda biograf å ort, där byggnadsnämnd eller annan myndighet som enligt gällande byggnadsstadga äger pröva ansökan om byggnadslov ej finnes, göra därom skriftligen ansökan hos länsstyrelsen.

2. Över ansökan om tillstånd till uppförande eller inredande av biograf skall polismyndigheten i orten och å plats, där brandstadgan gäller, jämväl brandchefen avgiva yttrande. Yrkesinspektören skall underrättas om sådan ansökan.

3. Vid byggnadslov skall fästas det villkor, att jämväl vad nedan under C) om elektriska anläggningar och D) om belysningsanordningar finnes stadgat iakttages.

4. Biograf må ej tagas i bruk, förrän den myndighet, som givit byggnadslov, efter av densamma föranstaltad besiktning godkänt biografen. Vid besiktningen skall polismyndigheten i orten och å plats, där brandstadgan gäller, jämväl brandchefen vara företrädare. I fall då länsstyrelse givit byggnadslov, skall biografens ägare gälda kostnaden för besiktningen med belopp, som bestämmes av länsstyrelsen.

B) Läge och byggnadssätt.**4 §.**

Biograf skall vara så belägen, att biografens publik lätt kan nå allmän trafikled av för biografens utrymning erforderlig bredd och att i händelse av eldsvåda erforderliga brand- och livräddningsredskap kunna framföras till biografen. I fall utgång tages mot gård, skall tillika iakttagas, att gården står i omedelbar förbindelse med allmän trafikled och att fria bredden å gård, portgång och port beräknas efter det antal personer, som vid biografens utrymning äro hänvisade till deras begagnande.

5 §.

Inom samma fastighet som biograf må eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag ej förefinnas med mindre härav betingade särskilda säkerhetsanordningar vidtagas.

6 §.

Från källare ledande trappor, hisschakt och kanaler skola åtminstone brandhårdigt avskiljas från biografen och dess utrymningsvägar.

7 §.

1. Biografsals bottenplan skall, där ej i 2, 3 eller 4 mom. annorlunda medges, förläggas till byggnads bottenvåning.

2. I byggnad, där ytterväggar, bärande konstruktioner, mellanbottnar och trappor äro brandsäkra (*brandsäker byggnad*), må biografens bottenplan kunna förläggas till våning högst två trappor upp, räknat från den lägst belägna markyta, dit utrymningsväg från biografen leder.

3. I byggnad, där ytterväggar och bärande konstruktioner äro brandsäkra, samt mellanbottnar och innerväggar brandhårdiga ävensom trappor, som äro av trä, på undersidan åtminstone brandhårdigt beklädda, må biografens bottenplan kunna förläggas till våning en trappa upp, därest biografen är avsedd för högst 600 personer, eller, därest den är avsedd för högst 300 personer, jämväl till våning två trappor upp.

4. I annan byggnad än som i 2 och 3 mom. avses må biograf ej anordnas för större antal personer än 600, därav högst 150 å läktare. Är biograf avsedd för högst 300 personer, må den kunna förläggas till våning en trappa upp, därest biografens utrymningsvägar samt väggar och innertak i bottenvåningen brandhårdigt beklädas.

8 §.

Biografsal må anordnas med läktare. Dessas antal må i byggnad med brandsäkert utförda ytterväggar och bärande konstruktioner utgöra, där biografens bottenplan förläggas till bottenvåning, tre, där det förläggas till våning en trappa upp, två och, där det förläggas till våning två trappor upp, en. I annan byggnad må allenast en läktare anordnas, som ej må förläggas högre än en trappa upp.

9 §.

Utrymme mellan bjälklag och lutande golv skall, i den mån det användes för särskilt ändamål, förses med åtminstone flamskyddande beklädnad å väggar och tak.

10 §.

1. Från biografals bottenplan skola finnas minst två omedelbart till det fria eller till utrymningsvägar ledande utgångar: *huvudutgång* och *reservutgång*. Huvudutgången må även utgöra huvudingång.

2. Från läktare, avsedd för mer än 75 personer, skola finnas minst två utgångar, huvudutgång och reservutgång. Är läktare ej avsedd för mer än 150 personer, skall minst en av de från utgångarna ledande trappor förläggas utanför biografsalen. Är läktare avsedd för mer än 150 personer, skola samtliga trappor förläggas på sådant sätt.

3. Vid huvudutgång må biografals bottenplan ej läggas mer än 1.5 meter under den markyta, dit utrymningsväg från sådan utgång leder. Vid reservutgång må bottenplanet ej läggas djupare än att i utrymningsvägen från utgången högst 12 trappsteg, förutom lutande plan med största lutning 1:10, bli erforderliga.

11 §.

1. Utrymningsväg må ej stå i förbindelse med lokal, där eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag förefinnes, eller med utrymningsväg från sådan lokal.

2. Utrymningsväg från reservutgång må ej stå i förbindelse med utrymningsväg från huvudutgång, såvida ej särskilda förhållanden det påkalla och däremot svarande säkerhetsåtgärder vidtagas.

12 §.

1. Huvudutgång och reservutgång såväl från biografals bottenplan som från dess läktare skola förläggas till varandra motsatta ändar av bottenplanet eller läktaren. Vad sålunda stadgats gäller ej biograf för högst 600 personer, där den är inrymd i brandsäker byggnad, och ej heller biograf för högst 300 personer, inrymd i annan byggnad.

I biograf, där apparatrummets tak, väggar och golv samt de från apparatrummet ledande kanaler icke äro brandsäkra, skall åtminstone en av utgångarna från biografsalens bottenplan förläggas till den i förhållande till apparatrummet motsatta ändan av biografsalen.

2. Utgångs bredd må icke göras mindre än 1.2 meter och skall i övrigt så beräknas i förhållande till det antal personer, som hänvisas till dess begagnande, att en bredd av 1 meter (karmdagermått) motsvarar, i fråga om huvudutgång 150 och beträffande reservutgång 300 personer. Där biografals bottenplan eller läktare ej avses för mer än 600 personer, må dock utgångarna kunna göras så att deras sammanlagda bredd vid bottenplanet eller vid läktare beräknas motsvara 1 meter för 150 personer.

3. Utrymningsvägs och däri ingående trappas bredd skall beräknas enligt de i 2 mom. angivna grunder.

Kapprum eller annat dylikt utrymme må ej inkräkta på utrymningsvägs bredd; ej heller må i eller invid utrymningsväg finnas anordning, vilken kan vara till hinder för utrymningen.

4. Trappsteg må ej anbringas närmare utgång från bottenplan eller läktare än 0.75 meter.

13 §.

1. I utrymningsväg må ett ensamt liggande trappsteg ej anordnas.

2. Golv i utrymningsväg må ej hava större lutning än 1:10, dock att större lutning än 1:20 ej tillåtes nedför i den riktning, vari utrymning äger rum, därest nedanför lutningen trappsteg anordnas i utrymningsvägen.

I anslutning till trappa må lutning ej förekomma närmare trappan än på ett avstånd av 0.75 meter.

14 §.

Är biograf avsedd för mer än 300 personer, skola väggar och tak i utrymningsväg från biografsalen, där ej annat föranledes av bestämmelserna i 7 § 2 mom. eller fråga är om vindfång, vara försedda med åtminstone brandhärdig beklädnad, dock må å sådan beklädnad kunna anbringas panel av trä eller därmed jämförligt material till en höjd av högst 1.7 meter från golvet.

15 §.

1. Trappa skall på båda sidor hava säkert fästad ledstång utan fria ändar.

I trappa må, där ej särskilda förhållanden det nödvändiggjöra och härav betingade säkerhetsåtgärder vidtagas, vilplan ej anordnas med mindre rörelseriktningen i trappan vid vilplanet ändras.

I trappa må dörr ej anordnas.

2. Avbalkat utrymme under trappa skall förses med åtminstone brandhärdig beklädnad å väggar och tak.

Trappa av trä skall på undersidan förses med åtminstone brandhärdig beklädnad.

3. Trappsteg skall på ett avstånd av 0.5 meter från trappans yttre omfattningsvägg hava en bredd av högst 0.4 och minst 0.3 meter samt en höjd av högst 0.16 och minst 0.14 meter. Svängd trappa må ej förekomma med mindre stegen 0.25 meter från trappans inre begränsningslinje äro åtminstone 0.2 meter breda.

16 §.

1. Dörr till eller i utrymningsväg skall vara antingen tättslutande balansdörr eller ock annan självstängande dörr, som skall vara utåtgående i den riktning, vari utrymning äger rum, dock att balansdörr ej må anbringas vid trapphus och att utåtgående dörr ej erfordras från lokal, som är avsedd för högst 10 personer (loge). Dörr skall kunna slås upp till minst 90 graders vinkel. Den må icke anbringas på sådan plats eller på sådant sätt, att den i uppslaget läge helt eller delvis avspärrar utrymningsväg.

Port från gård skall lätt kunna öppnas i den riktning, vari utrymning sker.

2. Stängningsanordning för dörr skall vara lätt att öppna vid tryck eller ett enda grepp; dock må kantregel förekomma vid huvudutgång.

17 §.

1. I lokal, som icke är inrättad jämväl för annat ändamål än i 1 § 1 mom. sägs, skall biografsalen med undantag för loger anordnas med fast inredning av sittplatser, och skall i fråga om anordnandet av dessa och gångar iakttagas:

a) att sittplatser radvis anordnas i en eller flera avdelningar med erforderliga gångar, så förlagda att en god utrymning möjliggöres;

b) att, där sittplatser anordnas å avsatser (gradiner) i sluttande golv och höjden av sådan avsats är mer än 0.5 meter, lämpligt skyddsräcke anbringas framför den bänk, som ligger närmast ovanför avsatsen;

c) att jämväl läktares bröstvärn, där så är nödigt, förses med skyddsräcke;

d) att klaffstol så inrättas, att sitsen, då den lämnas utan belastning, automatiskt fälls upp i vertikalt läge; samt

e) att mellan två rader av sittplatser skall finnas ett avstånd av minst 0.8 meter i fråga om klaffstol och minst 1 meter beträffande annan sittplats, räknat mellan radernas bakre sidor eller ryggar.

2. Bredden av gång, som i 1 mom. sägs, må icke göras mindre än 0.8 meter och skall i övrigt så beräknas i förhållande till det antal personer, som hänvisas till dess begagnande, att en bredd av minst 1 meter motsvarar 150 personer.

3. Gång skall vid stigningar intill 1 : 10 utföras såsom lutande plan. Vid större stigning skall på lämpligt sätt anordnas trappa, dock att ett ensamt ligande trappsteg ej må förekomma. Ovanför trappa må gång ej hava större stigning än 1 : 20. Trappsteg må ej anbringas närmare utgång från biografsalen än 0.75 meter.

4. Ej må anordning vidtagas, varigenom utrymme mellan rader av sittplatser avspärras mot sin längdriktning.

18 §.

1. Apparatur, dess utrymningsväg och från dem ledande kanaler skola så anordnas, att rök från en i apparatrummet utbruten eld icke kan intränga i andra delar av byggnaden.

2. Apparatur må hava utgång allenast till det fria vare sig direkt eller genom särskild utrymningsväg.

3. Från apparatur ledande dörr skall vara självstängande och utåtgående från apparatrummet räknat samt åtminstone brandhärdig.

19 §.

1. Apparatur skall vara av den storlek, att för varje apparatskötare finnes ett luftutrymme av minst 10 kubikmeter med iakttagande att golvytan ej må vara mindre än 4 kvadratmeter och apparatrummets höjd ej mindre än 2

meter. För varje apparatskötare skall finnas fri passage till apparatrummets utrymningsväg.

2. Apparaturum skall för effektiv luftväxling förses med såväl friskluftsin- tag som utsugningskanal. Utsugningskanalen skall hava en area av minst 300 kvadratcentimeter samt leda till det fria på sådant sätt att fara för elds sprid- ning ej uppstår. I utsugningskanalen må ej anbringas ventil med mindre den är av beskaffenhet att vid eldsutbrott automatiskt öppnas.

3. Vägg i apparaturum, som vetter mot biografsal eller någon av dess ut- trymningsvägar, må ej genombrytas i annan mån än som erfordras för anord- nande av projektionsöppning, kikhål och strålkastaröppning samt annan vägg ej i annan mån än som erfordras för anordnande av utgång.

Projektionsöppning, kikhål och strålkastaröppning skola igensättas med glas av minst 5 millimeters tjocklek och må ej göras större än som oundgäng- ligen erfordras. Glaset i öppningarna skall inmuras eller stadigt anbringas medelst röktätt slutande metallram.

Ovanför projektionsöppning, kikhål och strålkastaröppning skola plåtluckor anbringas på sådant sätt, att de automatiskt sluta öppningarna vid eldsutbrott inom apparatrummet.

20 §.

1. I biograf, avsedd för mer än 300 personer, skola apparatrummets tak, väggar och golv samt de från apparatrummet ledande kanaler vara brandsäkra.

Utrymningsväg från sådant apparaturum skall vara brandsäker, dock må den kunna göras allenast brandhärdig, där utanför apparatrummet anordnas ett åtminstone brandhärdigt beklätt utrymme, försett med åtminstone brandhär- diga dörrar, som skola vara självstängande och, från apparatrummet räknat, utåtgående.

Apparatrummets utrymningsväg må ej stå i förbindelse med annat utrymme inom byggnaden.

2. Är biograf avsedd för mer än 150 men högst 300 personer, skola appa- ratrummets innertak och väggar samt dess utrymningsväg förses med åtmin- stone brandhärdig beklädnad och de från apparatrummet ledande kanaler göras åtminstone brandhärdisa.

Apparatrummets utrymningsväg må ej stå i förbindelse med biografsalen eller dess utrymningsväg, därvid såsom förbindelse ej är att anse brandhärdig dörr, som hålles stängd av bom, inskjuten i starka beslag och säkrad genom hänglås. Ej heller må apparatrummets utrymningsväg stå i förbindelse med annat utrymme inom byggnaden med mindre utanför apparatrummet anordnas ett utrymme, så beskaffat, som i 1 mom. andra stycket sägs.

3. Är biograf avsedd för högst 150 personer, skola apparatrummets in- nertak och väggar förses med åtminstone flamskyddande beklädnad. De från apparatrummet ledande kanaler må ej utföras i oskyddat trä. Så framt de ej äro brandsäkra, må de ej ledas inom biografsalen eller utrymningsväg från denna.

Apparatrummets utrymningsväg må ej stå i förbindelse med biografsalen

eller utrymningsväg från densamma, därvid såsom förbindelse ej är att anse kraftig dörr utan anordningar för glas, vilken hålles stängd på sätt i 2 mom. angives.

21 §.

I biograf, som inrättas inom undervisningsanstalt, må, där eljest betydande olägenheter för byggnadens planläggning skulle uppstå, apparatrummets utrymningsväg kunna anordnas i förbindelse med utrymningsväg från biografsalen på villkor:

a) att, där läktare finnes, apparatrummets golv icke förlägges lägre än läktarens golv;

b) att utanför apparatrummet anordnas ett åtminstone brandhärdigt beklätt utrymme, försett med brandhärdiga, självstängande och, från apparatrummet räknat, utåtgående dörrar; skolande nämnda utrymme förses med rökavlopp med en area om minst 300 kvadratcentimeter, vilket skall leda till det fria på sådant sätt, att fara för elds spridning ej uppstår; samt

c) att utgång från det under b) omnämnda utrymme leder till ett annat utrymme, som genom åtminstone brandhärdig vägg och brandhärdig dörr är avskilt från utrymningsväg från biografsalen, skolande dörren vara självstängande och, från apparatrummet räknat, inåtgående.

C) Elektriska anläggningar.

22 §.

1. Beträffande elektrisk starkströmsanläggning för belysning, värme och kraft skall iakttagas, att lampor, motorer, värme- eller andra förbrukningsapparater jämte tillbehör och ledningar så utföras och uppsättas, att de icke medföra fara för antändning. De skola såvitt möjligt fast anbringas.

2. I apparatrum fast anbragta elektriska anordningar skola befinna sig på sådant avstånd från projektiionsapparaten eller vara avskärmade från densamma på sådant sätt eller försedda med sådant skydd kring ström- och spänningsförande delar, att de icke kunna förorsaka filmens antändning.

3. Utöver vad i 1 och 2 mom. stadgas skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse de allmänna föreskrifter beträffande elektriska anläggningars utförande, som äro eller varda meddelade.

D) Belysningsanordningar.

23 §.

1. I såväl biografsal som dess utrymningsvägar skall finnas anordnad dels allmän belysning dels ock reservbelysning.

2. Gård, mot vilken utgång tages, skall jämväl förses med belysningsanordning.

3. Är den allmänna belysningen elektrisk, skall tändning av erforderlig belysning för biografsalens utrymnande kunna äga rum dels från apparatskötarens plats i apparatrummet dels ock från plats i förrum till biografsalen.

4. För belysning av apparatrum och dess utrymningsväg skola användas elektriska glödlampor.

24 §.

1. Ovanför eller invid varje direkt till det fria eller till utrymningsväg ledande utgång skall anbringas reservbelysning.

Är reservbelysning, som i första stycket sägs, ej tillräcklig för vägledning vid biografens utrymmande skall därjämte i biografsalen och dess utrymningsvägar finnas reservbelysning av sådan ljusstyrka att, då endast reservbelysningen är tänd, tillräcklig belysning för ovannämnda ändamål erhålles. Trappanordning i biografsalen skall vara försedd med reservbelysning.

2. Reservbelysningsanordning skall så utföras, att den ej kan bringas ur funktion av brand i apparatrummet, och skall vara fullt oberoende av anläggningen för den allmänna belysningen; dock må, där reservbelysningen är elektrisk och särskilda omständigheter ej annat föranleda, anläggningen för den samma och anläggningen för den allmänna belysningen kunna anslutas till samma servisledning, så framt anslutningen sker genom särskilda huvudledningar inom byggnaden.

Elektriska lampor, hörande till reservbelysningen, skola, där antalet överstiger fyra, ordnas i grupper på sådant sätt, att bredvid varandra anbragta lampor ej anslutas till samma gruppssäkring. Vad sålunda stadgas gäller dock ej belysning av trappanordning, som i 1 mom. andra stycket sägs.

E) Projektionsapparaten.

25 §.

1. Projektionsapparat skall vara försedd med brandkassetter, vilkas munstycken skola hava dubbla rullpar (släckvalsar) eller annan däremot svarande säkerhetsanordning samt sådan låsanordning, att munstyckena icke oavsiktligt kunna öppnas. Brandkassetterna skola under pågående förevisning av filmen vara slutna.

De genom linserna fallande värme- och ljusstrålar skola, när projektionsapparatens maskineri är stillastående, hämmas av två skärmar av icke antändbart ämne, den ena automatiskt verkande och den andra manövrerbar för hand.

Ljuskällan i projektionsapparaten skall vara elektrisk.

2. Vad i 1 mom. stadgats utgör ej hinder för användande av annan projektionsapparat än där sägs, så framt den är av typ, som statens provningsanstalt godkänt, och ej heller för användande i projektionsapparat av annan ljuskälla än elektrisk, därest statens provningsanstalt godkänt anordningen härför.

26 §.

1. Projektionsapparat skall, där ej fall föreligger, varom i 2 mom. förmäles, vara uppställd i apparatrum.

2. Användes projektionsapparat, i vilken film under förevisning kan förbliva stillastående under vissa perioder utan att antändas (*skolapparat*), och

är den av typ, som statens provningsanstalt efter prövning av apparatens brandsäkerhet godkänt, må projektionsapparaten uppställas antingen i ett biograf-salen angränsande rum, så beläget, att vid inträffande eldsvåda utrymningsvägarna från byggnaden ej avstängas, eller i biografsalen, därvid apparaten skall uppställas på största möjliga avstånd från för publiken avsedda platser och gångar ävensom från dörrar, ledande till utrymningsväg. Apparaten må ej uppställas på mindre avstånd än 5 meter från i bruk varande eldstad. Omkring apparaten skall genom lämplig anordning avspärras ett område om minst 1 meter i varje riktning från apparaten, till vilket endast apparatskötaren, biografens innehavare eller av denne utsedd föreståndare eller vikarie äger tillträde.

27 §.

1. Annan projektionsapparat än skolapparat, varom i 26 § 2 mom. sägs, må skötas allenast av den, som därtill innehar gällande tillstånd.

Ansökning om tillstånd göres hos polismyndigheten i den ort, där sökanden är mantalsskriven; och skall därvid uppgift lämnas om sökandens fullständiga namn, yrke och hemvist.

Vid ansökningen skola fogas:

a) intyg om sökandens ålder; samt

b) intyg från person, som av polismyndigheten godkänts att förrätta provning i förevarande hänseende, att sökanden är fullt förtrogen med apparatens skötsel ur säkerhetssynpunkt samt äger nödig kännedom om de för biograf-föreställning gällande ordningsföreskrifter.

Har sökanden vederbörligen fullgjort vad ovan föreskrivits, har polismyndigheten, så framt sökanden fyllt 18 år och skäl ej föreligga, på grund varav sökanden må anses olämplig för skötsel av projektionsapparat av ifrågavarande slag, att meddela tillstånd.

Tillståndet gäller jämväl utom den ort, där det meddelats, men kan av den myndighet, som meddelat detsamma, återkallas, när skäl därtill äro.

2. Skolapparat må skötas endast av person, som är fullt förtrogen därmed.

F) Ordningsföreskrifter.

28 §.

1. För biograf skall finnas föreståndare, vare sig innehavaren eller den han därtill utser, så ock, där så erfordras, vikarie för föreståndaren. Föreståndare eller vikarie må endast den vara, som fyllt 21 år samt gjort sig känd för pålitlighet och ordentlighet.

2. Det åligger biografens innehavare att hos polismyndigheten i orten anmäla vem som är föreståndare och vikarie, där sådan finnes, samt dessas adresser.

Finner polismyndigheten föreståndaren eller vikarien icke vara lämplig för uppdraget, åligger det biografens innehavare att efter anmodan av polismyndigheten utse annan person.

29 §.

Ovanför eller invid varje direkt till det fria eller till utrymningsväg ledande utgång så ock, där så erfordras, över dörr i utrymningsväg skall ordet Utgång på lämpligt och tydligt sätt anbringas. Dylik beteckning skall jämväl anbringas i närheten av reservbelysning i utrymningsväg.

30 §.

1. Draperi eller förhänge må ej anordnas i utrymningsväg, vilken ej heller i övrigt må belamras med föremål eller anordning, som hindrar utrymning.

2. Kantregel, där sådan må förekomma, skall vara fränskjuten under tid, då publik vistas i biografen.

31 §.

1. Sittplats må ej anordnas i biografsalens gångar. Ståplats må ej upp-låtas.

2. Vid tillfälligt anordnande av bänkar eller stolar skall iakttagas vad i 17 § 1 mom. a) och 2 mom. stadgas, varjämte skola lända till efterrättelse de särskilda föreskrifter om bänkars eller stolars sammankopplande eller fästande vid golvet, som polismyndigheten i orten kan finna anledning meddela. I sådant ärende skall å plats, där brandstadgan gäller, brandchefen avgiva ytt-rande.

32 §.

1. Till belysning må ej användas eldfarlig olja av första klass eller sprit.

För reservbelysning må användas endast elektriska glödlampor, lyktor med stearinljus eller rovoljelampor.

2. Reservbelysning skall vara tänd under tid, då publik finnes i biograf-salen eller dess utrymningsvägar. Ovanför eller invid utgång, varom i 24 § 1 mom. första stycket förmäles, skall anbringas antingen med rätt sken lysan-de lampa, hörande till reservbelysningen, eller en med reservbelysningen upp-lyst genomskinlig glasskylt, varå ordet Utgång på lämpligt och tydligt sätt anbringas.

3. Tillfälligt anordnad belysning i biograf må ej förekomma med mindre polismyndigheten i orten därtill lämnat tillstånd; ej heller må utan sådant tillstånd i biografen uppsättas tyg, papper eller annat lättantändligt ämne in-vid belysningsarmatur eller elektriska anordningar. Å plats, där brandstadgan gäller, skall brandchefen höras, innan tillstånd lämnas.

4. För rörliga ledningar till elektrisk belysning skall användas slangled-ning av gummi, och må ledningarna ej göras längre än som oundgängligen er-fordras. I apparatrum förekommande handlampor skola vara försedda med skyddsglas och skyddskorg. Hisspendellampa skall, där den tillika användes såsom handlampa, vara försedd med handlampsarmatur.

33 §.

1. Inom biograf må förefinnas i fall, som i 21 § eller 26 § 2 mom. sägs, högst 15 kilogram film och i fall, som i 20 § 3 mom. avses, högst den mycken-het, som erfordras för en föreställning, samt i övriga fall högst 45 kilogram.

Filmen skall, där ej fall föreligger, varom i 26 § 2 mom. förmåles, förvaras i apparatrummet. Den film, som ej är insatt i projektionsapparaten och ej heller undergår omspolning, skall förvaras inlagd i låda av ek eller mot elds inverkan likvärdigt material. Lådan skall vara anordnad med fack för varje filmrulle och varje fack för sig försett med tättslutande och självstängande lock.

2. Radiatorer och element för uppvärmning ävensom till desamma ledande rör skola så skyddas, att film ej kan läggas på eller invid desamma.

34 §.

I fråga om föreställning med skolapparat, varom i 26 § 2 mom. förmåles, skall utöver vad eljest i denna förordning finnes stadgat särskilt iakttagas:

a) att i biografsalen ej må finnas mera film än som är insatt i apparaten; skolande övrig film förvaras i ett från biografsalen och dess utrymningsväg avskilt rum;

b) att omspolning av film ej må försiggå i biografsalen, innan publiken utrymt densamma;

c) att elektriskt förkopplingsmotstånd skall vara så anbragt, att film eller andra brännbara ämnen icke kunna antändas därav;

d) att anordningar vidtagas, som i övrigt hindra film att komma i närheten av de till apparaten hörande elektriska anordningarna eller annat, som kan förorsaka filmens antändning;

e) att tobaksrökning eller användandet av tändstickor eller eld i annan form ej må förekomma i biografsalen eller, därest apparaten är uppställd i det i 26 § 2 mom. omförmälda rum, i detta; skolande anslag härom uppsättas på lämplig plats i biografsalen och sagda rum; samt

f) att i omedelbar närhet av apparaten finnes minst en med vatten ständigt fylld pyttsspruta eller hink av erforderlig storlek eller kemisk eldsläckningsapparat av typ, som statens provningsanstalt godkänt för ändamålet.

35 §.

1. Inom apparatrum och dess utrymningsväg vare tobaksrökning och användandet av tändstickor eller eld i annan form förbjudna, varom anslag skola på lätt i ögonen fallande sätt uppsättas på lämpliga ställen i eller invid apparatrummet.

2. Pyttssprutor eller hinkar, ständigt fyllda med vatten, eller kemiska eldsläckningsapparater av typ, som statens provningsanstalt godkänt för ändamålet, skola till erforderligt antal placeras på lämpliga platser i eller utanför apparatrummet; skolande sådan plats utmärkas med ordet Brandredskap.

3. Så framt brandkår finnes, skall anslag om närmaste brandskåp eller annat sätt för brandkårs tillkallande uppsättas på lämplig plats i eller invid apparatrummet.

3 KAP.

Om icke offentlig filmföreläsning.

36 §.

1. Lokal, vilken ej blivit godkänd såsom biograf, må ej heller användas eller upplåtas för icke offentlig föreläsning av biografbilder med begagnande av film, som i 1 § avses, med mindre den blivit därtill godkänd av polismyndigheten i orten.

2. Sådant godkännande må icke lämnas, såvida ej efter av polismyndigheten föranstaltad besiktning av lokalen, vid vilken besiktning å plats, där brandstadgan gäller, brandchefen skall vara företräd, lokalen befinnes motsvara de i detta kapitel angivna fordringar.

Godkännes lokalen, har polismyndigheten att meddela föreskrifter i särskilt följande avseenden:

- a) platsen för projektionsapparats uppställande;
- b) sittplatsers anordnande, därvid med skäligen hänsyn till befintlig inredning föreskrifterna i 17 § 1 mom. a) och 2 mom. skola tjäna till vägledning; samt
- c) öppethållande under föreställning av skjutdörr, som leder till eller finnes i utrymningsväg från lokalen, varvid skall iakttagas att dörren under föreställning skall vara så fasthållen i öppet läge att den icke kan tillstängas.

3. Lokal inom undervisningsanstalt må godkännas tillsvidare och annan lokal för en tid av högst ett år.

Den, för vilken bevis om godkännande utfärdas, skall vara ansvarig för att vid föreställning härför gällande föreskrifter iakttagas.

4. Vad i detta kap. stadgas gäller ej filmföreläsning i enskilt hem.

37 §.

Lokal, som i 36 § 1 mom. avses, må ej vara så belägen inom byggnaden, att vid inträffande eldsvåda räddningsmöjligheterna för dem, som vistas i byggnadens övriga delar avstängas.

Lokalen skall hava minst två utgångar, dock må klassrum i skola, även om det är försett med endast en utgång, kunna användas för filmföreläsning, därest projektionsapparaten utgöres av skolapparat, som i 26 § 2 mom. sägs.

38 §.

1. Projektionsapparaten skall vara av beskaffenhet som i 25 § eller 26 § 2 mom. sägs. Brandkassetter skola under pågående föreläsning av filmen vara slutna.

2. Projektionsapparaten skall, där fall ej föreligger, varom i 39 § förmäles, uppställas på sätt i 26 § 2 mom. är stadgat om skolapparats uppställande; och äge vad där stadgas om avspärrat område motsvarande tillämpning.

Därjämte skall iakttagas:

a) att vid förevisning, som i detta kap. avses, ej må förekomma större myckenhet film än 15 kilogram, därav i själva förevisningslokalen ej må finnas mera film än som är insatt i projektionsapparaten; skolande övrig film förvaras i ett från förevisningslokalen och dess utrymningsväg avskilt rum.

b) att omspolning av film ej må försiggå i lokalen, innan publiken utrymt densamma;

c) att elektriskt förkopplingsmotstånd skall vara så anbragt, att film eller andra brännbara ämnen icke kunna antändas därav;

d) att apparatskötaren ej må lämna det avspärrade området utan att apparaten satts ur drift;

e) att inom det avspärrade området tobaksrökning och användandet av tändstickor eller eld i annan form ej må förekomma; samt

f) att i omedelbar närhet av apparaten finnes minst en med vatten ständigt fylld pyttsspruta eller hink av erforderlig storlek eller kemisk eldsläckningsapparat av typ, som statens provningsanstalt godkänt för ändamålet.

3. Angående behörighet att sköta projektionsapparaten äge vad i 27 § stadgas motsvarande tillämpning.

39 §.

Användes vid förevisning av biografbilder inom undervisningsanstalt annan projektionsapparat än skolapparat, varom i 26 § 2 mom. förmäles, skall apparaten vara uppställd i apparatrum. Angående sådant rum och dess utrymningsväg skall vad i 18—21 §§ är stadgat äga motsvarande tillämpning.

4 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

40 §.

1. Använder eller upplåter någon för förevisning av biografbilder lokal, som icke blivit av vederbörande myndighet för sådant ändamål godkänd, eller vidtager någon utan vederbörligt tillstånd sådan förändring av godkänd lokal, som kan inverka på dess användning för filmförevisning, och använder eller upplåter han därefter lokalen för sådan förevisning, straffes med dagsböter, dock ej under fem.

2. Överträdas de i 22—24 §§ meddelade föreskrifter beträffande sådana delar av däri omförmälda anläggningar eller anordningar, som icke äro att hänföra till fastigheten, straffes biografens innehavare med dagsböter, dock ej under fem.

41 §.

1. Användes projektionsapparat, som ej är så beskaffad, som i 25 § eller 26 § 2 mom. stadgas, eller iakttagas icke de i 26 § meddelade föreskrifter angående apparatens uppställning eller de i 27 § meddelade föreskrifter angående behörighet för apparatskötaren, straffes biografens innehavare eller den, som

enligt 36 § 3 mom. är ansvarig för förevisningen, med böter från och med fem till och med trehundra kronor.

2. Till enahanda straff vare den förfallen, som bryter mot vad i 28—35 §§ är föreskrivet eller mot särskild föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av samma bestämmelser må hava meddelats, eller mot vad i 38 eller 39 § är stadgat eller mot föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av 36 § må hava meddelats.

42 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

Där efter allmän lag följer ansvar å förseelse, som eljest skolat falla under denna förordnings ansvarsbestämmelser, äga samma bestämmelser ej tillämpning.

43 §.

Åtal för överträdelse av föreskrifterna i denna förordning anhängiggöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

44 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

1. Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1933, dock med de avvikelser, som föranledas av stadgandena i 2—10 mom. här nedan.

2. Bestämmelserna i 5 §, 25 §, 26 § 1 mom., 27 § samt 38 § 1 och 3 mom. skola träda i tillämpning ett år och bestämmelserna i 39 § två år efter förordningens ikraftträdande.

3. Beträffande de vid förordningens ikraftträdande redan befintliga biografer skall vad i 4 § stadgas ej äga tillämpning samt vad i 6—24 §§ stadgas lända till efterrättelse, i den mån föreskrifterna i 4—8 mom. här nedan ej till annat föranleda.

4. Det åligger ägare av biograf, som i 3 mom. avses, så framt han efter förordningens ikraftträdande fortfarande vill använda eller upplåta lokalen för förevisning av biografbilder, att härom skriftligen göra anmälan sist inom tre månader efter förordningens ikraftträdande, å ort, där byggnadsnämnd eller annan myndighet, som enligt gällande byggnadsstadga äger pröva ansökan om byggnadslov, finnes, hos denna myndighet och å annan ort hos länsstyrelsen.

5. Sedan anmälan, som i 4 mom. avses, inkommit till myndighet, som där omförmäles, har denna att låta verkställa besiktning av biografen. Ägaren skall beredas tillfälle att själv eller genom ombud närvara vid besiktningen. Därvid skola jämväl polismyndigheten i orten och å plats, där brandstadgan gäller, brandchefen vara företrädade även i det fall att uppdraget att verkställa besiktningen ej givits åt sådan myndighet.

6. Befinnes vid besiktning, varom i 5 mom. förmåles, biografen vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning, lämnas av den myndighet, som mottagit anmälan, godkännande av biografen för förevisning av biografbilder.

7. Befinnes vid besiktning, som nyss sagts, biografen ej vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning, skall förslag till avhjälpande av de vid besiktningen anmärkta brister underställas myndighet, som i 4 mom. avses. Vid prövning av detta förslag skall iakttagas:

a) att från bestämmelserna i 7 och 8 §§, 10 §, 11 § 2 mom., 12 § 1 och 2 mom. samt 3 mom. första stycket, 13 § 2 mom., 15 § 1 mom. andra stycket och 3 mom., 16 § 2 mom. i fråga om förbud mot kantregel, 17 § 1 mom. punkten e) samt 2 och 3 mom. ävensom 19 § 1 mom. må kunna medgivas den eftergift, som i varje särskilt fall kan vara befogad och som ej innebär påtaglig fara för människoliv; dock att vid eftergift från bestämmelserna i 10 § 2 mom. det ej må tillåtas mindre än två utgångar från läktare för mer än 150 personer, att mindre bredd av utgång, som avses i 12 § 2 mom., ej må tillåtas än 1.2 meter, att mindre bredd av gång, som i 17 § 1 mom. avses, ej må tillåtas än 0.8 meter samt att ett ensamt liggande trappsteg ej må förekomma;

b) att de i 6 § omförmälda kanaler må kunna utföras såsom plåtrör, avslutna av en mot yttre åverkan skyddande trumma;

c) att från föreskrifterna i 14 § må kunna göras undantag för huvudingång och därmed förbundet kapprum eller förrum, så framt reservutgångarna äro tillräckligt stora och direkt eller genom enbart ett vindfång leda till det fria samt förhållandena i övrigt äro gynnsamma;

d) att den i 15 § 2 mom. andra stycket meddelade föreskrift om brandhärdig beklädnad på trappas undersida må kunna eftergivias beträffande trappa, till vars begagnande högst 75 personer äro hänvisade;

e) att beträffande biograf för högst 450 personer må i stadgandena i 20 § 1 mom. första och andra styckena undantagsvis medgivas den lindring, att apparatrummets tak, väggar och golv få vara brandhårdiga och att apparatrummets underbyggnad ej behöver vara brandsäker, därest den ändock är av betryggande hållfasthet och utförd i brandhärdig konstruktion;

f) att beträffande biografer för högst 450 personer må, där synnerliga svårigheter för framdragande av särskild utrymningsväg från apparatrummet skulle möta, i föreskrifterna i 20 § 1 mom. tredje stycket kunna medgivas den lindring, att utrymningsväg från apparatrummet får utmyнна i utrymningsväg från biografsalen eller annat utrymme inom byggnaden; skolande för sådant fall vad i 21 § punkterna b) och c) stadgas vinna tillämpning;

g) att utrymningsväg från apparatrum, som i 20 § 2 mom. avses, må kunna utmyнна i utrymningsväg från biografsalen eller annat utrymme inom byggnaden; skolande för sådant fall vad i 21 § punkterna b) och c) stadgas vinna tillämpning;

h) att utrymningsväg, som i 20 § 3 mom. andra stycket avses, må kunna utmyнна i utrymningsväg från biografsalen; skolande för sådant fall vad i 21 §

punkterna b) och c) är stadgat vinna tillämpning, dock behöva de mellanliggande utrymmena endast vara försedda med flamskyddande beklädnad; samt

i) att beträffande biograf, som i 20 § avses, de från apparatrummet ledande kanaler må kunna utföras på sätt under b) här ovan medgivits beträffande kanaler från källare, under förutsättning att de icke ligga närmare trävirke än 25 centimeter.

8. I beslut, som myndighet enligt 7 mom. första punkten har att meddela, skall tillika föreläggas viss tid för avhjälpande av där omförmälda brister, vid påföljd att biografen eljest icke vidare må för sitt ändamål användas eller upplåtas. Är fråga om apparatrum och dess utrymningsväg eller om elektriska anläggningar och belysningsanordningar, må tiden ej sättas längre än två år från förordningens ikraftträdande. I andra fall må, där fråga är om arbete av mera betydande omfattning, tiden ej sättas kortare än tre år efter förordningens ikraftträdande. Sedan arbetena blivit utförda, skall besiktning av biografen skyndsamt företagas. Angående sådan besiktning så ock om biografens godkännande och tagande i bruk skall vad i 3 § 4 mom. stadgas äga motsvarande tillämpning.

9. Befinnes vid besiktning, varom i 5 mom. förmäles, biografen vara av sådan beskaffenhet att förevisning i densamma anses medföra uppenbar fara för människoliv, äger länsstyrelsen förbjuda användandet av biografen eller viss del av densamma, intill dess nödiga åtgärder vidtagits. Har besiktningen ägt rum på föranstaltande av byggnadsnämnd eller motsvarande myndighet, åligger det denna att, därest lokalen utrönes vara av beskaffenhet som nyss sagts, därom ofördröjligen göra anmälan till länsstyrelsen.

10. Vad i 4—9 mom. stadgats skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse jämväl i fråga om biograf, som vid förordningens ikraftträdande var under uppförande eller inredande eller som, där byggnadslov före nämnda tid beviljats, senare påbörjats.

I sammanhang med berörda proposition har utskottet till behandling förehåft en av herr *Karlsson* i Munkedal *m. fl.* i anledning av propositionen inom andra kammaren väckt motion, nr 480, i vilken hemställts, att riksdagen måtte besluta:

att anhålla det Kungl. Maj:t måtte låta verkställa sådan omredigering av förslag till förordning med vissa bestämmelser angående biograf och filmförevisning, att övergångsbestämmelserna sammanföras i särskilda paragrafer samt att riksdagen nästa år ånyo måtte beredas tillfälle att yttra sig över ovan nämnda förordning, eller om detta yrkande icke kan av riksdagen bifallas riksdagen då måtte besluta:

att i sitt yttrande över här berörda förordning anhålla det Kungl. Maj:t före utfärdande av kungörelse i ämnet ville låta verkställa sådan omarbetning av övergångsbestämmelserna att desamma sammanföras i särskilda paragrafer,

att i § 3 infördes bestämmelse om att kommunalnämnd skall pröva ansökan om byggnadslov, där icke särskild byggnadsnämnd finnes, samt att vid prövning

av byggnadslov ortens landsfiskal skall deltaga i kommunalnämndens förhandlingar,

att i det fall länsstyrelse skall verkställa besiktning 4 mom. kompletteras med ett tillägg varav framgår efter vilka grunder lokalens ägare skall gälda kostnaden för besiktningen samt att kostnaden icke må överstiga det belopp, som antages uppstå därest besiktningen förrättats av en kommunal styrelse eller nämnd,

att i § 6 bestämmelserna skola utgå,

att i §§ 12, 13, 15 och 17 angivna exakta mått måtte utbytas mot allmänt hållna bestämmelser om av besiktningsmyndigheterna ansedda »betryggande storlek» eller liknande uttryck,

att i § 14 bestämmelserna skola utgå,

att i § 15 2 mom. bestämmelserna skola utgå,

att i § 20 sådana bestämmelser skola införas att apparatrum icke behöver vara brandsäkert, utan allenast brandhärdigt, därest icke biograflokalen är avsedd för mer än 600 personer,

att § 23 kompletteras med bestämmelse om att tändning av belysningen för utrymning av biograflokal jämväl må kunna ske från plats i närheten av utgång inuti biograflokal,

att § 27 erhåller följande lydelse: Projektionsapparat må skötas endast av person, som är fullt förtrogen därmed samt äger nödig kännedom om de för biografföreställning gällande ordningsföreskrifter. Projektionsapparat må skötas allenast av person, som fyllt 18 år,

att § 31 kompletteras med bestämmelse om att ståplats må upplåtas under villkor att snar utrymning av lokal därigenom icke förhindras,

att tiden för övergångsbestämmelsernas tillämpning bestämmes till 5 år,

att förordningen skall träda i kraft den 1 januari 1934 samt

att §§ 25 och 26 samt 1 och 2 mom. av § 38 skola träda i kraft den 1 januari 1935 och § 39 träda i kraft den 1 januari 1936.

I motionen har tillika anhållits, att vederbörande lagutskott måtte utarbета den lagtext som ansåges nödig i anledning av de nu återgivna yrkandena.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för de genom propositionen framlagda förslagen, får utskottet, i den mån redogörelse för dem icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen; och får utskottet i fråga om vad motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden hänvisa till motionen.

Propositionens tillkomst.

Genom beslut den 4 april 1930 uppdrog Kungl. Maj:t åt häradshövdingen Gustaf Styrbjörn Dahlqvist att enligt de närmare anvisningar, som av chefen för kommunikationsdepartementet meddelades, i samarbete med sprängämnesinspektören och representant för statens provningsanstalt, som av anstalten utsåges, biträda med beredning inom departementet av frågan angående brandskydds- och andra erforderliga säkerhetsföreskrifter beträffande förvaring och användning av film och likartade ämnen.

Vid 1930 års riksdag väcktes inom andra kammaren av herr Brännberg m. fl.

en motion, nr 130, i vilken hemställdes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t skyndsamt måtte låta verkställa utredning om förebyggandet av eldsolyckor vid biografföreställningar och till riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. På hemställan av vederbörande tillfälliga utskott anhöll riksdagen i anledning av motionen i skrivelse till Kungl. Maj:t, nr 249, att Kungl. Maj:t måtte skyndsamt låta verkställa utredning om förebyggandet av eldsolyckor vid biografföreställningar och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Kungl. Maj:t uppdrog därefter genom beslut den 6 juni 1930 åt Dahlqvist att såsom sakkunnig inom departementet biträda jämväl med utredning i fråga om åtgärder i syfte att förebygga dylika eldsolyckor, varvid samarbete i erforderlig mån skulle äga rum dels med vederbörande statliga myndigheter dels ock med enskilda sammanslutningar, vilka företrädde brandskyddsintresset.

Med skrivelser den 18 oktober, respektive den 14 november, 1930 överlämnade Dahlqvist förslag dels till förordning angående film (Statens offentliga utredningar 1930: 26) dels ock till förordning angående biografier och biograf-föreställningar (Statens offentliga utredningar 1930: 28).

Över de av Dahlqvist utarbetade förslagen avgåvos yttranden av vederbörande myndigheter ävensom av enskilda sammanslutningar.

Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t tillkallade chefen för kommunikationsdepartementet sedermera den 8 juni 1931 tre sakkunniga att inom departementet biträda med överarbetning av författningsförslagen.

Rörande behovet av lagstiftning till förebyggande av eldsolyckor genom antändning av film gör föredragande departementschefen i propositionen bland annat följande uttalanden.

**Behovet
av den före-
slagna lag-
stiftningen.**

Den inom biografrörelsen och för röntgenfotografering vanligen använda filmen består till huvudsaklig del av nitrocellulosa, d. v. s. explosiv vara av första klass. Genom tillsats av vissa ämnen, bl. a. kamfer, minskas väl faran av den i filmen ingående nitrocellulosan, men filmen är dock mycket lättantändlig och har hög förbränningshastighet samt bringas genom upphettning till sönderdelning, varvid utvecklas nitrösa samt andra giftiga och kvävande gaser, vilka vid blandning med luft kunna bilda explosiva gasblandningar. Vid ofullständig förbränning blir rökutvecklingen mycket intensiv, och till och med vid så ringa kvantitet som endast ett eller annat kilogram kan den tjocka kvävande röken insvepa en hel byggnad.

I vårt land hava, enligt vad de sakkunniga uppgivit, under de senaste fem åren 3 människoliv gått förlorade vid filmeldsvådor och allvarliga tillbud hava icke saknats även under den allra sista tiden. Sålunda inträffade i vårt land under hösten år 1931 2 eldsvådor i filmbyråer, en eldsvåda i boningshus och 4 i biograflokaler, allt genom filmens antändning. I de över 1930 års förslag inkomna yttrandena har ej heller, med undantag för ett enda yttrande, lagstiftning på området avstyrkts, utan har fastmera i några av yttrandena framhållits angelägenheten av att snara åtgärder vidtoges.

Även jag är av den meningen, att på detta område en lagstiftning, såsom skett flerstädes i utlandet, bör komma till stånd. Bestämmelserna böra emellertid omfatta endast den lättantändliga filmen, som innehåller nitrocellulosa,

medan den s. k. acetatfilmen eller säkerhetsfilmen ej bör inbegripas under denna särskilda lagstiftning, enär sådan film brinner relativt sakta och utan att explosiva eller kvävande gaser utvecklas.

Propositionens innehåll.

Genom propositionen begäres riksdagens yttrande över förslag dels till förordning med vissa bestämmelser angående film, dels ock till förordning med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning.

Förordningen med vissa bestämmelser ang. film.

I 1 § av den föreslagna förordningen med vissa bestämmelser angående film uttalas, att med film i förordningen förstås lättantändligt ämne, som innehåller nitrocellulosa och som avses antingen till upptagning och föreläsning av biografbilder, s. k. biograffilm, eller till röntgenfotografering och i samband därmed stående verksamhet, s. k. röntgenfilm. Såväl exponerad som exponerad film inbegripes under förordningen. Dock gälla ej de i förordningen förekommande bestämmelserna om transport beträffande exponerad film. Förordningen äger ock tillämpning å filmavfall och kasserad film; dock att för innehav, förvaring och handhavande härav i stället för föreskrifterna i 2 kap. av förordningen i tillämpliga delar skola lända till efterrättelse de i 4 kap. av förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor meddelade bestämmelserna för explosiv vara av första klass. Angående innehav, förvaring och handhavande av biograffilm i samband med föreläsning av biografbilder gäller i stället förordningen med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning, såframt ej fråga är om föreläsning av film i filmlaboratorium eller filmbyrå, för vilket fall gäller bestämmelsen i förordningen med vissa bestämmelser angående film, 19 § 1 mom., att sådan föreläsning må äga rum endast i särskilt anordnat apparatrum.

I 2 kap. av förordningen med vissa bestämmelser angående film givas föreskrifter om innehav, förvaring och handhavande av film. Detta kapitel äger — med undantag av en där meddelad bestämmelse att exponerad film skall under förvaring vara inlagd, biograffilm i askar av trä eller tjock papp och röntgenfilm i kuvert — icke tillämpning i fråga om film, som innehaves till en myckenhet om högst 5 kilogram. För innehav av film erfordras, där myckenheten överstiger 5 men ej 45 kilogram, s. k. mindre förråd, anmälan och, där myckenheten överstiger 45 kilogram, s. k. större förråd, tillstånd på sätt i kapitlet närmare angives. Förråd må innehålla högst 30,000 kilogram film. I samma lagerrum får förvaras högst 1,500 kilogram. Större förråd till en myckenhet överstigande 150 kilogram får inrättas allenast i brandsäker byggnad med beskaffenhet och läge, som i kapitlet utförligt angives med olika fordringar för skilda fall. Jämväl för förråd, vars myckenhet ej överstiger 150 kilogram, gälla enligt kapitlet utförliga regler, olika alltefter det är fråga om större eller mindre förråd. Kapitlet innehåller också ett flertal regler om inredningen av lokal, där film förvaras eller handhaves, och ordningen därinom. I samma kapitel meddelas dessutom särskilda ytterligare säkerhetsbestämmelser för filmlaboratorium och filmbyrå ävensom för röntgenavdelning och sjukvårdslokaler inom sjukvårdsanstalt.

Förordningens 3 kap. handlar om transport av film. Bestämmelserna i detta

kapitel äga i allmänhet tillämplighet oavsett myckenheten av den försända filmen.

I ett 4 kap. meddelas ansvarsbestämmelser m. m. För vissa förseelser mot förordningen är straffet dagsböter, för andra omedelbart i penningar ådömda böter.

Förordningen är avsedd att träda i kraft den 1 januari 1933. Genom särskilda övergångsbestämmelser beredas lättnader i vissa fall för anläggningar, som bestå vid förordningens ikraftträdande.

I förordningen med vissa bestämmelser angående biografer och filmförevisning förstås med biograf lokal, som användes för offentlig förevisning av biografbilder med begagnande av lättantändlig film, innehållande nitrocellulosa. Är sådan lokal inrättad jämväl för annat ändamål, äro härför erforderliga utrymmen och anordningar, i den mån de ej användas för biografverksamheten, undantagna från stadgandena i förordningen. Om filmförevisning i filmlaboratorium eller filmbyrå gälla i stället för denna förordning de särskilda bestämmelserna för filmlaboratorium och filmbyrå i förordningen med vissa bestämmelser angående film.

Förordningen med vissa bestämmelser ang. biografer och filmförevisning.

I 2 kap. av förordningen med vissa bestämmelser angående biografer och offentlig filmförevisning stadgas, att om någon vill uppföra eller inreda biograf å ort, där byggnadsnämnd eller annan myndighet, som enligt gällande byggnadsstadga äger pröva ansökan om byggnadslov, ej finnes, han skall göra ansökan därom skriftligen hos länsstyrelsen. Å ort, där byggnadsnämnd eller annan myndighet, som enligt byggnadsstadgan äger pröva ansökan om byggnadslov, finnes, tillkommer det enligt nämnda stadga denna nämnd eller myndighet att pröva frågan om tillstånd till uppförande eller inredande av biograf. Det ifrågavarande kapitlet i förordningen innehåller vidare beträffande biografer utförliga bestämmelser om läge och byggnadssätt, elektriska anläggningar, belysningsanordningar, projektionsapparater m. m. Anordnas förevisning i tält eller i samband med statsunderstödd föreläsnings- eller upplysningsverksamhet och förekommer därvid endast för nämnda verksamhet avsedd film, äga, oaktat förevisningen är offentlig, föreskrifterna i 2 kap. icke tillämplighet, utan skola i stället föreskrifterna i 3 kap. i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Förordningens 3 kap. handlar om icke offentlig filmförevisning. Lokal, vilken ej blivit godkänd såsom biograf, må ej heller användas eller upplåtas för icke offentlig förevisning av biografbilder med begagnande av film, som nyss beskrivits, med mindre den blivit därtill godkänd av polismyndigheten i orten. I kapitlet givas vidare vissa föreskrifter om lokalens beskaffenhet och inredning, om projektionsapparat m. m.

I 4 kap. givas ansvarsbestämmelser m. m. För vissa överträdelser av förordningen eller med stöd av densamma meddelade föreskrifter stadgas dagsböter, för andra omedelbart i penningar bestämda böter.

Förordningen förklaras skola träda i kraft den 1 januari 1933. Från denna regel göres dock ett stort antal undantag, ordnade i nio särskilda moment. Beträffande de vid förordningens ikraftträdande redan befintliga biograferna medgivas vissa lättnader.

Utskottet. På sätt framgår av departementschefens härovan återgivna uttalanden är film, innehållande nitrocellulosa, i hög grad eldfarlig. I sin ovan omnämnda *Förslagen i allmänhet.* skrivelse har ock 1930 års riksdag framhållit, att risk för svåra eldsolyckor i samband med biografföreställningar på åtskilliga håll är för handen. Det måste därför anses vara av vikt, att betryggande föreskrifter meddelas till förekommande av eldsolyckor, orsakade genom antändning av film. Enligt utskottets mening bör det hälsas med tillfredsställelse, att förslag till brandskyddsföreskrifter på detta område blivit utarbetade.

I sitt förut denna dag avgivna utlåtande nr 32 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse om ändring i vissa delar av stadgan den 8 juni 1917 angående hotell- och pensionatrörelse har utskottet yttrat, att det med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna av den utsträckning, i vilken enligt förslaget brandhärdig beklädnad skulle komma till användning, syntes utskottet önskvärt, att Kungl. Maj:t ville ånyo taga under övervägande, huruvida det vore erforderligt att uppställa krav på skydd genom brandhärdig beklädnad i så vidsträckt omfattning som förslaget angävo eller om det icke, efter beräkning av eldfarans sannolika beskaflenhet, skulle i flera fall än enligt propositionen kunna anses vara tillräckligt, att föreskrifter meddelades om användning av endast flamskyddande beklädnad. Vad utskottet sålunda uttalat, synes utskottet äga motsvarande tillämpning beträffande de förordningar, över vilka riksdagens yttrande begäres genom nu förevarande proposition.

Mot utformningen av förslaget till förordning med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning hava anmärkningar i skilda hänseenden framställts i den motion, II:480, som väckts i anledning av propositionen. I motionen har bland annat såsom en brist i förordningen framhållits, att enligt densamma ingen åtskillnad göres mellan, å ena sidan, lokaler belägna i stad eller tätbebyggt samhälle och, å andra sidan, lokaler på rena landsbygden. Motionärerna uttala som sin åsikt, att en hel del bestämmelser i förordningen skulle komma att särskilt för samlingslokaler på landsbygden verka obehörliga och ekonomiskt betungande. Med anledning av vad motionärerna därutinnan anført vill utskottet framhålla, att utskottet behjärtar önskemålet, att icke genom alltför stränga brandskyddsbestämmelser svårigheter må vållas den kulturella verksamhet, som bedrives i de av motionärerna åsyftade samlingslokalerna. Vid den avvägning mellan skilda intressen, som ligger till grund för det förevarande förslaget, har emellertid enligt utskottets mening i det hela behörig hänsyn tagits såväl till samlingslokalernas ekonomi som till brandtryggheten. I fråga om föreskrifterna angående användande av brandhärdig beklädnad i vissa fall får utskottet dock erinra om sitt nyss gjorda uttalande. Vid behandlingen härnadan av motionärernas detaljanmärkningar mot förslaget får utskottet tillfälle att närmare beröra de delar därav, vilka enligt motionärernas förmenande skulle vara alltför betungande.

Särskilda stadganden.

Vid granskningen av de särskilda stadgandena i de föreslagna förordningarna har utskottet icke ansett sig kunna i detalj pröva desamma i tekniskt avseende. I fråga om förordningen med vissa bestämmelser angående film har utskottets granskning icke givit anledning till någon erinran. Vad åter angår förordnin-

gen med vissa bestämmelser angående biografer och filmföreläsning får utskottet anföra följande.

I 3 § 1 mom. föreskrives, att om någon vill uppföra eller inreda biograf å ort, där det ej finnes byggnadsnämnd eller annan myndighet, som enligt gällande byggnadsstadga äger pröva ansökan om byggnadslov, han skall göra ansökan därom skriftligen hos länsstyrelsen. I motionen hemställes med avseende å detta stadgande, att riksdagen måtte besluta om införande i 3 § av en bestämmelse, att kommunalnämnd skall pröva ansökan om byggnadslov, där icke särskild byggnadsnämnd finnes, samt att vid prövning av byggnadslov ortens landsfiskal skall deltaga i kommunalnämndens förhandlingar.

Biograförordningen 3 § 1 mom.

Till motivering av det genom propositionen framlagda förslaget i denna del har föredragande departementschefen uttalat, att å sådan ort, där byggnadsnämnd eller motsvarande myndighet icke finnes, någon annan myndighet än länsstyrelsen icke torde kunna ifrågakomma för prövning av dessa ärenden. Med den utsträckt tillämpning, som den nya byggnadsstadgan erhållit, kunde det icke antagas, att länsstyrelsernas arbete med ifrågavarande ärenden skulle bli så tyngande. Endast å den egentliga landsbygden, där byggnadsnämnd eller motsvarande myndighet saknades, tillkomme befattningen med dessa ärenden länsstyrelserna, men i den mån samhällsbildningen fortskred och byggnadsförfattningarna finge tillämpning, överginge även där handläggningen av dessa ärenden till byggnadsnämnderna.

Vad departementschefen sålunda anført synes utskottet innefatta bärande skäl för den ståndpunkt, som i förevarande hänseende intagits i det genom propositionen framlagda förslaget.

För det fall att länsstyrelse, såsom i 3 § 4 mom. stadgas, skall verkställa besiktning efter färdigställandet av biograf, beträffande vilken den givit byggnadslov, hemställa motionärerna, att stadgandet kompletteras med ett tillägg. Av detta skulle framgå, efter vilka grunder lokalens ägare skall gälda kostnaden för besiktningen samt att kostnaden icke må överstiga det belopp, var till kostnaden antages hava uppgått, därest besiktningen förrättats av en kommunal styrelse eller nämnd.

3 § 4 mom.

Med anledning av motionärernas förslag i denna del vill utskottet, som icke anser sig böra förorda den ifrågasatta kompletteringen av stadgandet, framhålla önskvärdheten av att länsstyrelserna ordna besiktningen på sådant sätt, att kostnaden för densamma hålles så låg som möjligt.

Enligt 6 § skola från källare ledande trappor, hisschakt och kanaler åtminstone brandhärdigt avskiljas från biograf och dess utrymningsvägar. I motionen hemställes, att detta stadgande måtte utgå. Utskottet, som finner att den tekniska utredning vilken förelagts utskottet icke är av den beskaffenhet att utskottet kan biträda motionärernas hemställan, tillåter sig hänvisa till vad utskottet nyss anført om önskvärdheten av att förnyad prövning ägnas frågan om kravet på brandhärdig beklädnad. Erinras må, att enligt övergångsbestämmelserna 7 mom. punkten b) viss jämkning i stadgandet kan medgivas för redan befintliga biografer.

6 §.

Angående de i 12 och 13 §§ förekommande föreskrifterna om visst minsta 12 och 13 §§.

mått å biografutgångs bredd m. m. hemställas i motionen, att föreskrifterna måtte utbytas mot allmänt hållna bestämmelser om betryggande storlek. Med anledning av vad motionärerna därutinnan anfört får utskottet hänvisa till övergångsbestämmelserna mom. 7 punkten a), av vilken framgår, att beträffande redan bestående biografier från de ifrågavarande paragrafernas stadganden om minsta tillåtna mått å bredd m. m. kan medgivas den eftergift, som i varje särskilt fall kan vara befogad och som ej innebär påtaglig fara för människoliv. I betraktande härav finner utskottet ej anledning att i förevarande avseende framställa erinran mot det genom propositionen framlagda förslaget.

14 §. Förordningens 14 § giver föreskrifter om brandhärdig beklädnad i vissa fall för väggar och tak i utrymningsväg från biografisal. Motionärerna hemställa, att dessa föreskrifter måtte utgå. Utskottet anser sig icke äga skäl att på grundval av nu föreliggande utredning biträda motionärernas mening. I det föregående har utskottet emellertid uttalat sig för att frågan om kravet på användande av brandhärdig beklädnad tages under förnyad prövning. För övrigt tillåter sig utskottet hänvisa till övergångsbestämmelserna 7 mom. punkten c), enligt vilken för redan befintliga biografier må kunna göras undantag från föreskrifterna i 14 § för huvudingång och därmed förbundet kapprum eller förrum, såframt reservutgångarna äro tillräckligt stora och direkt eller genom enbart ett vindfång leda till det fria samt förhållandena i övrigt äro gynnsamma.

15 § 2 mom. I 15 § 2 mom. meddelas beträffande biografier föreskrifter om brandhärdig beklädnad å väggar och tak i avbalkat utrymme under trappa samt å undersidan å trappa av trä. Motionärerna hemställa, att 2 mom. måtte utgå. Med stöd av föreliggande utredning har utskottet ej ansett sig böra förorda motionärernas yrkande. Utskottet tillåter sig emellertid även här hänvisa till sitt förut uttalade önskemål om förnyad prövning av frågan om kravet på användande av brandhärdig beklädnad samt får för övrigt erinra, att enligt punkten d) i övergångsbestämmelserna kan medgivas, att den i 15 § 2 mom. andra stycket meddelade föreskriften om brandhärdig beklädnad på trappas undersida ej behöver tillämpas beträffande trappa, till vars begagnande högst 75 personer äro hänvisade.

15 § 3 mom. I 3 mom. av samma paragraf givas vissa måttföreskrifter beträffande trappa i biograf. Motionärerna hemställa, att dessa föreskrifter ändras på nyss, vid 12 och 13 §§, angivet sätt. Utskottet får jämväl härvidlag erinra om övergångsbestämmelserna. Enligt dessa, 7 mom. punkten a), må för redan befintliga biografier från bestämmelserna i 15 § 3 mom. kunna medgivas den jämkning, som i varje särskilt fall kan vara befogad och som ej innebär påtaglig fara för människoliv. Vid det förhållande att dessa lättnader kunna medgivas för redan befintliga biografier finner utskottet ej anledning att förorda ändring i förevarande paragraf.

17 §. Förordningens 17 § handlar om biografisals inredning. Även vid denna paragraf hemställa motionärerna, att måttföreskrifterna göras mindre precisa. Utskottet finner emellertid icke heller beträffande denna paragraf anledning

att framställa erinran mot det genom propositionen framlagda förslaget. Utskottet tillåter sig jämväl här hänvisa till övergångsbestämmelserna. Enligt dessa, 7 mom. punkten a), må för redan befintliga biografer från bestämmelserna i 17 § 1 mom. punkten e) samt 2 och 3 mom. kunna medgivas den eftergift, som i varje särskilt fall kan vara befogad och som ej innebär påtaglig fara för människoliv, därvid dock mindre bredd av gång, som här avses, ej må tillåtas än 0.8 meter och ej heller ett ensamt liggande trappsteg får medgivas förekomma.

I 20 § stadgas bland annat, att i biograf, avsedd för mer än 300 personer, apparatrummets tak, väggar och golv samt de från apparatrummet ledande kanaler skola vara brandsäkra, varjämte föreskrifter meddelas angående apparatrummets utrymningsväg. Motionärerna hemställa, att i paragrafen måtte införas sådana bestämmelser, att apparatrum icke behöver vara brandsäkert utan allenast brandhärdigt, därest icke biograflokalen är avsedd för mer än 600 personer. Jämväl vid denna paragraf tillåter sig utskottet erinra om övergångsbestämmelserna för redan befintliga biografer. Av dessa, 7 mom. punkten e), framgår, att beträffande biograf för högst 450 personer undantagsvis må medgivas, att apparatrummets tak, väggar och golv må vara allenast brandhårdiga och att apparatrummets underbyggnad ej behöver vara brandsäker, därest den ändock är av betryggande hållfasthet och utförd i brandhärdig konstruktion. De lättnader, som genom övergångsbestämmelserna beretts redan befintliga biografer, äro enligt utskottets mening tillräckliga, för att de ifrågavarande stadgandena icke skola verka alltför betungande.

20 §.

De i 23 § givna bestämmelserna om att tändning av erforderlig belysning för biograficals utrymmande skall kunna äga rum dels från apparatrummet, dels ock från plats i förrum till biografsalen, böra enligt motionen fördes med ett tillägg, som tillåter att tändningen för biograflokals utrymning skall kunna ske, förutom från apparatskötarens plats i apparatrummet, från förrummet eller ock från plats i närheten av utgången inuti biograflokalen.

23 §.

Utskottet kan icke finna den av motionärerna föreslagna ändringen lämplig. I de flesta biografer torde finnas en vid ingången till biografsalen posterad vaktmästare. Vid uppkommen eldsvåda kan lätt nog inträffa, att denne av den utströmmande publiken hindras från att nå en i själva biografsalen placerad kontakt för tändning av belysningen.

Med anledning av de i 27 § meddelade föreskrifterna om skyldighet för den, som vill sköta annan projektionsapparat än skolapparat, att ansöka om tillstånd därtill hos polismyndighet hemställa motionärerna, att i paragrafen i stället måtte föreskrivas, att projektionsapparat må skötas endast av person, som fyllt 18 år, är fullt förtrogen med apparatens skötsel samt äger nödig kännedom om de för biografföreställning gällande ordningsföreskrifter. Enligt utskottets mening är emellertid icke den i paragrafen meddelade föreskriften om skyldighet att söka tillstånd oskäligen betungande. Det torde vara lämpligt, att offentlig myndighet kontrollerar apparatskötarens kompetens, innan denne tillåtes syssla med apparaten. I fråga om de sakliga förutsättningarna för rätt att sköta projektionsapparat avviker motionärernas förslag föga från propositionen.

27 §.

31 §. I 31 § stadgas bland annat, att ståplats ej må upplätas i biograf. Motionärerna hemställa, att paragrafen kompletteras med bestämmelse om att ståplats må upplätas under villkor att snar utrymning av lokalen icke därigenom förhindras. Då det torde kunna antagas, att i de flesta fall i biograf anordnas sittplatser för så många personer, som få rymmas i salen, synes det utskottet icke välbetänkt att medgiva upplåtande av ståplatser.

Bestämmelser
om ikraftträdande samt
övergångsbestämmelser.

Beträffande bestämmelserna om förordningens ikraftträdande och de särskilda övergångsbestämmelserna hemställa motionärerna, dels att vissa däri förekommande tidsbestämningar måtte ändras, dels ock att övergångsbestämmelserna måtte omredigeras på visst i motionen angivet sätt. De tider, som genom propositionen i dessa avseenden föreslås, synas utskottet emellertid väl avpassade. Vad angår uppställningen av övergångsbestämmelserna, tillåter sig utskottet giva uttryck åt det önskemålet, att det måtte tagas under övervägande, huruvida denna kunde göras mera överskådlig och lättfattlig.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anmäla, att vid granskning av de vid ifrågavarande proposition fogade förslagen till dels förordning med vissa bestämmelser angående film dels förordning med vissa bestämmelser angående biografier och filmföreläsning riksdagen ej funnit skäl att mot desamma göra andra erinringar än utskottet i detta utlåtande upptagit.

Stockholm den 26 april 1932.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman*, *Sigfrid Hansson**, *von Geijer*, *Frändén*, *Norman*, *Olof Carlsson*, *P. Sandström* och *Granström*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Aronson**, *Pettersson* i Hällbacken, *Sandström* i Nyland, *Björnberg*, *Hansson* i Trollhättan, *Gardell* i Gans och *Isacsson*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.